

Landbruks- og matminister Geir Pollestad
Postboks 8007 Dep., 0030 Oslo

Kopi: Finansminister Trygve Slagsvold Vedum
Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen
Næringsminister Jan Christian Vestre

NATURVITERNES INNSPILL TIL STATSBUDSJETTET 2025:

Bionova viktig for omstilling av økonomien

Bionova er viktig for å sikre omstillingen av norsk økonomi mot nullutslipp og skape nye grønne arbeidsplasser. Opprettelsen av Bionova sikret at en del av virkemiddelapparatet er innrettet primært mot utvikling og omstilling for å styrke sirkulær- og bioøkonomien.

Fremover må det etableres et sterkt kompetansemiljø i og rundt Bionova. Virksomheten har i 2023 hatt tilsluttet 2,5 årsverk, og søknadspågangen har vært stor. Naturviterne ber om at Bionova styrkes med både saksbehandler- og fagkompetanse. Bionova bør fremover orienteres mot å kunne følge opp og gi støtte til forskningsprosjekter og næringsutvikling som bidrar til å styrke sirkulær- og bioøkonomien i Norge. Naturviterne er positive til opprettelsen av et rådgivende porteføljestyre.

Bionova sitt program «bioøkonomiordningen» er avviklet og innlemmet i Bionovas øvrig portefølje. Formålet med programmet var å utnytte markedspotensialet for biobaserte produkter, og bidra til økt verdiskaping og bærekraftig omstilling av norsk biobasert næringsliv. Naturviterne ber om at ambisjonene fra bioøkonomiordningen opprettholdes i den videre utviklingen av Bionova.

Skal samfunnet lykkes med overgangen fra lineær til sirkulær økonomi, bedre ressursutnyttelse fra råvare til produkt og redusert energiforbruk, er det viktig at virkemiddelapparatet jobber direkte mot etablering av nye arbeidsplasser i primærnæringsen og bioøkonomien.

Foreslått tilskuddspott for 2024 er 171 mill. (LMD, kap. 1152, post 70). Bionova er også gitt forvaltningen av «Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi» på 222 mill. (LMD, kap. 1150, post). Til sammen forvalter Bionova 393 mill. for 2024.

Det bør utarbeides en langsiktig opptrappingsplan som årlig tilfører 200 mill. friske midler til Bionovas portefølje, mot et mål om én milliard i 2027. Med opptrappingsplanen må det også følge midler til etablering og utvidelse av et fag- og kompetansemiljø.

Naturviterne ber om at:

- **Bionova utvides med 3-5 stillingshjemler for 2025.**
- **Det etableres en årlig opptrappingsplan på 200 mill.**

Jordvern og matsikkerhet

Klimaendringer, usikkerhet rundt selvforsyningsgrad, nasjonale beredskapshensyn og global usikkerhet knyttet til matproduksjon tilsier at arbeid med jordvern og matsikkerhet må prioriteres. Budsjettposten for kommunale jordvernstrategier ble tømt i 2023, og det er derfor viktig at ordningen blir ytterligere styrket i 2024, jf. fremlagt forslag.

Naturviterne mener det bør opparbeides et beredskapslager for korn tilsvarende et halvt års forbruk, slik totalberedskapskommisjonen har anbefalt.

Naturviterne ber om at:

- **Tilskudd til «Kommunale jordvernstrategier» økes fra 1,8 mill. til 10 mill. (LMD, samlepost «genressursforvaltning og miljøtiltak», kap. 1139, post 71).**
- **Tilskudd til beredskapslagring av korn økes fra 63 til 120 millioner (LMD, kap. 1142, post 21)**
- **Kapasiteten hos statsforvalteren til støtte for arbeid med jordvern må økes og arbeidet for gode arealplaner i kommunene styrkes (eget innspill sendt KLD)**

Havbruk: Flere uanmeldte tilsyn vil øke tilliten

Regjeringen varslet i september 2023 landsomfattende tilsyn med havbruksnæringen etter manglende kontroll med utslipp fra settefiskanlegg. En engangsaksjon vil ikke løse de utfordringene som følger av manglende kontroll over tid. Det er nødvendig å øke den permanente kapasiteten hos Mattilsynet til å drive uanmeldt tilsyn (LMD, kap. 115, post 01). Dette er viktig for å sikre bærekraftig og trygg matproduksjon for å ivareta våre felles naturverdier i hav- og kystområdene for fremtidig generasjoner.

Naturviterne ber om:

- **Friske midler til økte tilsyn og uanmeldt kontroll med havbruk: 20. mill. (LMD, kap. 1115, post 01).**

På vegne av Naturviterne

Morten Wedege

Forbundsleder
Naturviterne